MVCRX09DC0VO
prvotní identifikátor

MINISTERSTVO VNITRA
Odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3
P. O. BOX 21
170 34, Praha 7

Č.j.: MV-130024-2/OAM-2026

Praha, 19.10.2026

[redacted]

R O Z H O D N U T Í

Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen „MV“), odbor azylové a migrační politiky, jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), posoudil žádost o poskytnutí informací, kterou dle § 14 tohoto zákona dne 13. srpna 2026 podal [redacted] prostřednictvím elektronické pošty. Prostřednictvím svého dotazu žadatel žádal o konzultaci ohledně žádosti o pobyt v České republice.

Žádost o poskytnutí informací ze dne 13. 08. 2026 se dle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím o d m í t á ve všech bodech, a to s odkazem na § 2 odst. 4 tohoto zákona.

Odůvodnění:

Dne 13. srpna 2026 byla prostřednictvím elektronické pošty povinnému subjektu doručena žádost o poskytnutí informací, podaná dle § 14 zákona o svobodném přístupu k informacím, jejímž prostřednictvím výše uvedený žadatel žádá poskytnutí níže uvedené informace:

„[…]

žádám o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

MOJE SITUACE
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Podle § 98 písm. o) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, se povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta, karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance ani modrá karta nevyžadují k zaměstnání cizince, "který získal střední nebo vyšší odborné vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání v konzervatoři podle školského zákona nebo vysokoškolské vzdělání podle zákona o vysokých školách". Splňuji tuto podmínku, a mám tedy volný přístup na trh práce.

Momentálně legálně pobývám xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.
Chci se přestěhovat do České republiky a pracovat zde.

DOTAZY

1. O jaké pobytové oprávnění mám v mé situaci žádat, s ohledem na to, že mám české středoškolské vzdělání a volný přístup na trh práce podle § 98 písm. o) zákona o zaměstnanosti? Pokud přichází v úvahu více možností, prosím o uvedení všech.

2. Jaký je postup podání žádosti u každé z těchto možností? Prosím zejména o informaci:
- jaké doklady je třeba předložit;
- na kterém zastupitelském úřadu se žádost podává, pobývám-li legálně v xxxxxxxxu na základě dočasné ochrany;
- zda je nutné zařazení do vládního programu ekonomické migrace, nebo lze podat i mimo něj, a jak se v takovém případě žadatel registruje;
- jaké jsou lhůty a správní poplatky.

3. Jak konkrétně mění volný přístup na trh práce podle § 98 podmínky a výhody jednotlivých pobytových oprávnění a vládních programů oproti běžnému žadateli? Prosím zejména o odpověď, zda v mém případě platí:
- že nepotřebuji povolení k zaměstnání;
- že se neuplatní test trhu práce ani podmínka, aby byla pracovní pozice vedena v centrální evidenci volných pracovních míst;
- že po získání pobytového oprávnění mohu změnit zaměstnavatele kdykoli, bez šestiměsíční lhůty, bez třicetidenního předchozího oznámení a bez souhlasu ministerstva, pouze s oznámením ministerstvu do 3 pracovních dnů poté, co ke změně došlo (§ 42g odst. 11 zákona č. 326/1999 Sb.);
- že mohu nastoupit i k agentuře práce;
- zda tato práva platí i tehdy, přicestuji-li do České republiky v rámci vládního programu ekonomické migrace, s ohledem na omezení uvedené v § 42g odst. 7 pro účastníky programů;
- zda je překážkou pro podání žádosti skutečnost, že jsem držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě EU, a zda se jí musím vzdát před podáním žádosti, nebo až po kladném rozhodnutí.

- případně další zvýhodnění, která z volného přístupu na trh práce vyplývají a která jsem neuvedl.

[…]“

Má-li povinný subjekt při projednání předmětné žádosti postupovat v mezích zákona o svobodném přístupu k informacím, podle kterého je tato žádosti podána, musí brát ohled na ustanovení § 2 odst. 4 tohoto zákona, podle nějž se *povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací*.

Ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. je třeba vykládat rovněž s ohledem na skutečnost, že účelem informační povinnosti není poskytování individuálního právního poradenství ani předběžné posuzování právních důsledků konkrétního jednání žadatele či jiné osoby. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011-70, uvedl, že toto ustanovení má chránit povinné subjekty před žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci nebo o provedení právního výkladu:

„*[18] Jak uvedl Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 – 86, ve věci Oživení, o. s. (publ. pod č. 2128/2010 Sb. NSS), ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím upravuje tři samostatné okruhy situací. Jejich jednotícím prvkem je, že se týkají žádosti o informace, které dosud neexistují a povinný subjekt by je musel teprve vytvořit, aby mohl žádosti vyhovět (shodně viz Furek, A. – Rothanzl, L. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. Praha: Linde, 2010, s. 57).*

[19] Ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím je třeba vykládat dle jeho účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s ***žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu,*** *vytvoření či obstarání nové informace, jíž povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat apod. (viz rozsudek ve věci Oživení, cit. v bodě [18] shora).“*

V posuzované žádosti žadatel popsal svou osobní, studijní a pobytovou situaci. Uvedl, že je občanem Ukrajiny, v České republice získal střední vzdělání s maturitní zkouškou, a má proto podle svého názoru volný přístup na trh práce podle § 98 písm. o) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Současně

uvedl, že v současnosti pobývá v Polsku jako držitel dočasné ochrany a zamýšlí se přestěhovat do České republiky za účelem zaměstnání.

V bodech 1 až 3 žádosti se žadatel nedomáhá pouze zpřístupnění konkrétního existujícího dokumentu nebo zaznamenaného údaje. Požaduje, aby povinný subjekt na základě jím popsaných okolností určil všechna pobytová oprávnění, která pro něj přicházejí v úvahu, sestavil postup podání žádosti pro každou z těchto možností a vyhodnotil konkrétní dopady jeho tvrzeného volného přístupu na trh práce na podmínky jednotlivých pobytových oprávnění a programů ekonomické migrace.

Zodpovězení bodu 1 by vyžadovalo, aby povinný subjekt posoudil individuální právní postavení žadatele a doporučil mu konkrétní pobytové oprávnění, případně sestavil úplný přehled všech možností, které by s ohledem na jeho osobní situaci mohly přicházet v úvahu. Takový závěr nelze učinit pouhým zpřístupněním obecného znění právní úpravy, neboť předpokládá její výklad a aplikaci na konkrétní okolnosti žadatelova případu.

Bod 2 na toto individuální posouzení bezprostředně navazuje. Žadatel požaduje, aby povinný subjekt pro každou z předem vybraných možností sestavil konkrétní návod zahrnující požadované doklady, určení místně příslušného zastupitelského úřadu, podmínky účasti ve vládních programech ekonomické migrace, způsob registrace, lhůty a správní poplatky. Vytvoření takového souhrnného a individualizovaného postupu by vyžadovalo shromáždění, propojení a vyhodnocení informací z více právních a dalších předpisů a jejich přizpůsobení osobní a pobytové situaci žadatele.

V bodu 3 žadatel požaduje podrobný právní rozbor dopadů volného přístupu na trh práce na jednotlivá pobytová oprávnění a vládní programy. Povinný subjekt by musel posoudit správnost jednotlivých žadatelem předestřených právních závěrů týkajících se zejména povolení k zaměstnání, testu trhu práce, evidence volných pracovních míst, změny zaměstnavatele, zaměstnávání prostřednictvím agentury práce a omezení vztahujících se na účastníky vládních programů. Dále by musel vyhodnotit vztah zamýšleného pobytu v České republice k dočasné ochraně udělené žadateli v Polsku a určit, zda a v jakém okamžiku by se jí měl vzdát.

Rovněž požadavek na uvedení případných dalších zvýhodnění, která žadatel sám v žádosti neuvedl, představuje otevřeně formulovanou žádost o vyhledání a vytvoření úplné právní analýzy jeho postavení. Zákon o svobodném přístupu k informacím však povinnému subjektu neukládá povinnost domýšlet další otázky nad rámec žádosti, vyhledávat pro žadatele nejvýhodnější právní řešení ani sestavovat úplný přehled právních výhod a rizik vyplývajících z jeho individuální situace.

Výsledek požadovaného posouzení by navíc závisel na dalších konkrétních okolnostech, například na aktuálním pobytovém postavení žadatele v Polsku, obsahu předkládaných dokladů, zamýšleném účelu pobytu, konkrétní pracovní nabídce, zaměstnavateli, pracovní pozici a případné účasti v některém z vládních programů. Povinný subjekt však v řízení podle zákona č. 106/1999 Sb. nevede řízení o konkrétním pobytovém oprávnění žadatele ani není oprávněn předem závazně posuzovat výsledek případné budoucí žádosti.

Na uvedeném závěru nic nemění skutečnost, že některé dílčí obecné informace o druzích pobytových oprávnění, náležitostech žádostí, správních poplatcích nebo přístupu na trh práce mohou být obsaženy v právních předpisech či zveřejněny na internetových stránkách příslušných orgánů. Žadatel nepožaduje pouze jejich zpřístupnění, ale jejich výběr, propojení, právní interpretaci a použití na svou konkrétní situaci. Výsledkem by tak byla kvalitativně nová informace vytvořená povinným subjektem pro potřeby žadatele.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011-70, uvedl, že účelem § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. je chránit povinné subjekty před žádostmi o „*zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci*“ a o provedení právního výkladu. Povinný subjekt by i v takovém případě musel vytvořit nové právní stanovisko použitelné jako rada pro budoucí jednání, nikoli pouze zpřístupnit informaci, kterou již má zaznamenanou.

Zákon o svobodném přístupu k informacím ukládá povinnému subjektu zpřístupňovat existující zaznamenané informace vztahující se k jeho působnosti. Nezakládá však obecnou povinnost provádět na žádost individuální právní rozbory, hodnotit zákonnost žadatelem popsaného postupu nebo vytvářet nové právní stanovisko.

Případné poskytnutí obecných informací nebo odkazů na veřejně dostupné informační zdroje nad rámec povinností vyplývajících ze zákona č. 106/1999 Sb. nepředstavuje individuální právní posouzení žadatelova případu ani závazné stanovisko k výsledku případného budoucího řízení.

Na základě zásady vstřícnosti veřejné správy, jak ji definuje § 4 odst. 1 správního řádu, povinný subjekt přesto sděluje následující:

Obecné informace související s dotazy žadatele jsou zveřejněny na Informačním portálu pro cizince, zejména v následujících sekcích:

- Zaměstnanecká karta – obecné podmínky, náležitosti žádosti, způsob a místo jejího podání, lhůty a poplatky;
- Volný přístup na trh práce – základní informace o významu volného přístupu na trh práce;
- Doklad prokazující volný přístup na trh práce – přehled dokumentů, kterými lze volný přístup doložit;
- Změna zaměstnání držitele zaměstnanecké karty – informace o postupu při změně zaměstnavatele nebo pracovního zařazení, včetně zvláštností vztahujících se na osoby s volným přístupem na trh práce;
- Programy schválené vládou za účelem dosažení ekonomického přínosu pro Českou republiku – přehled jednotlivých programů ekonomické migrace a jejich základních podmínek;
- Podání žádosti na jiném zastupitelském úřadu než v zemi původu – obecná pravidla místní konzulární příslušnosti;
- Poplatky pro občany třetích zemí – přehled správních poplatků souvisejících s pobytovými oprávněními.

S obecnými dotazy k pobytové a migrační problematice se lze obrátit také na Klientské centrum pro poskytování informací cizincům na telefonním čísle **+420 974 801 801**, a to prostřednictvím provolby č. 2. Provozní doba je od pondělí do čtvrtka od 8.00 do 16.00 hodin a v pátek od 8.00 do 14.00 hodin. Aktuální kontaktní údaje jsou zveřejněny v sekci Kontakty.

Povinný subjekt upozorňuje, že Klientské centrum poskytuje pouze souhrnné a zacílené informace obecné povahy. Neposkytuje výklad právních předpisů, individuální právní rady ani konzultační služby a nemůže závazně posoudit, jaké pobytové oprávnění je pro konkrétní osobu vhodné nebo zda tato osoba splňuje podmínky pro jeho vydání. Poskytnuté informace mají pouze informativní charakter a vycházejí z údajů sdělených tazatelem; závaznou povahu má pouze znění právních předpisů. Podrobnosti stanoví Pravidla Klientského centra pro poskytování informací cizincům.

Pokud žadatel potřebuje individuální posouzení své situace nebo komplexnější právní pomoc, může se obrátit na některou nestátní neziskovou organizaci působící v oblasti migrace a integrace. Tyto subjekty poskytují cizincům mimo jiné právní a sociální poradenství, přičemž řada jejich služeb je poskytována bezplatně. Kontakty jsou dostupné v části Asistence a poradenství a v adresáři nestátních neziskových organizací poskytujících poradenství cizincům.

Poučení:

Dle ustanovení § 16 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, lze proti tomuto rozhodnutí prostřednictvím povinného subjektu podat odvolání k nadřízenému orgánu, resp. k ministru vnitra. Dle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 20 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím činí odvolací lhůta 15 dnů a počítá se ode dne následujícího po oznámení rozhodnutí.

Mgr. et Mgr. Pavla Novotná
ředitelka odboru